

[Undervisnings- og forskningsministeren]

- 1) Den hastige teknologiudvikling, den øgede internationalisering og visse demografiske udviklingstræk stiller krav om modernisering af fagligt indhold og organisation af sektoren.
- 2) Institutionsstrukturen må forenkles. De mange små institutioner under de regionale højskolestyrelser må søge sammen i højskolecentre for at konsolidere institutionerne, styrke fagmiljøerne og sikre en mere rationel ressourcudnyttelse. Antallet af regionale højskoler skal reduceres fra 109 institutioner til ca. 30, jf. afsnit 7.
- 3) Institutionerne må gennem en ændring af styrelsesforholdene gives mere frihed, og ressourcetildelingen må i højere grad knyttes til mål og resultater, jf. afsnit 7.
- 4) Internationaliseringen af forskningen og uddannelserne må styrkes, jf. afsnit 5 og 6.
- 5) Der skal tilvejebringes flere studiepladser, og gennemførelsesprocenterne må forbedres, jf. afsnit 1 og 2.
- 6) Kvaliteten i uddannelserne skal øges. De studerende skal tilskyndes til at færdiggøre studierne på normeret tid. Forskeruddannelsen skal styrkes, jf. afsnit 5 og 6.
- 7) Læreruddannelsen skal styrkes, jf. den nye danske læreruddannelseslov.
- 8) Stillingsstrukturen skal forenkles.
- 9) Der skal foretages en analyse af finansieringsgrundlaget for de videregående uddannelser og af det norske SU-system.

Sverige: »Motion til Riksdagen. Sjupunktsprogram för at föra Sverige tillbaka till toppen«

Carl Bildt (m) og Bengt Westerberg (fp), der siden er blevet henholdsvis stats- og socialminister, har udarbejdet et forslag til, hvordan det svenske uddannelses- og forskningssystem internationale styrke kan genetableres (»Sverige skall tillbaka till toppen«).

Det overordnede middel til at opnå dette mål er at iværksætte en deregulering af sektoren, således at universiteterne i princippet bliver autonome institutioner »i förhållande till statsmaktarna«.

Forslaget udmøntes i et syvpunktsprogram, syv ledestjerner, der skal fungere som principielle retningslinier for det videre arbejde. Disse syv punkter, der ifølge forslaget skal være gennemført senest 1995, ser således ud:

1. Der oprettes et antal fri-universiteter og højskolar. De højere uddannelsesinstitutioner omdannes til selvejende institutioner. Institutionerne tilføres en vis »formue« fra staten.

Staten slutter kontrakt med institutionerne om et minimumoptag, om visse forskningsressourcer m.v. Inden for denne ramme skal institutionerne sælge undervisning og forskning i fri konkurrence.

De studerendes søgningsmønster skal have større indflydelse på dimensioneringen af de enkelte uddannelser og deres valg være bestemmende for ressourcernes fordeling mellem institutioner.

2. Grunduddannelserne skal styrkes både kvantitativt og kvalitativt. Der skal tilvejebringes ca. 18.000 flere uddannelsespladser, og deres kvalitet skal sikres gennem tilførsel af ressourcer i størrelsesordenen 1 milliard kr.

3. Rekrutteringen til forskeruddannelsen og til forskningsmiljøerne må forbedres.

Antallet af forskerstuderende skal fordobles. Der skal tilføres flere ressourcer til forskeruddannelsen.

4. Forskning og uddannelse skal ses i sammenhæng.

Institutionerne kan inden for en kontraktlig ramme disponere frit over deres bevillinger. Institutioner med en høj kvalitet i uddannelse og forskning præmieres.

Der skal tilskyndes til frivillige institutionssammenlægninger.

5. Der skal etableres en pulje til fornyelse af undervisnings- og forskningsapparat.

Der bør afsættes ca. 500 mio. kr. til at dække det umiddelbare investeringsbehov.

6. Internationaliseringen skal forstærkes. Der må afsættes flere midler til formålet.

De studerende skal have bedre sprogforberedende kurser, en større del af undervisningen skal foregå på fremmedsprog, og det skal være muligt at tage sin studiestøtte med til udlandet.

7. Den studieforberedende gymnasieuddannelse skal styrkes.

Styrkelsen skal tilvejebringes dels gennem ansættelse af mere personale med en videnskabelig baggrund, dels gennem øget sprogundervisning.